

Stillere, som kun ville være til Besvær i Retning af at forhale selve Valget. Endelig skal jeg gøre opmærksom paa, at § 16 indeholder en Bestemmelse, hvorefter Indenrigsministeren bemyndiges til at lade Valgloven med de forskellige Tillæg, som den efterhaanden har faaet, udgaa i en ny Udgave, for at man kan have en samlet Oversigt over de gældende Bestemmelser med Hensyn til Valget. Jeg tror, dette vil være ret hensigtsmæssigt. Skønt jeg nu ikke anser denne Reform, som Regeringen her har foreslaaet, og hvorved man har ment at imødekomme Ønsker, der til forskellige Tider ere fremsatte i Folketinget, som særlig betydelig, fordi den i Virkeligheden ikke afskaffer eller formindsker Valgtrykket saa meget, som ønskeligt kunde være, kan det dog ikke være andet, end at dens Gennemførelse vil medføre Forbedringer, som alle politiske Partier maa være glade ved at se indførte, og jeg skal derfor tillade mig at anbefale Lovforslaget i den Form, det saaledes har faaet gennem Landstingets Behandling.

Svend Høgsbro: Det lille Tilbageblik, den højtærede Minister gav over denne Sags Forhistorie, i Forbindelse med den Omstændighed, at Sagen er ubekendt for en stor Del af Tingets Medlemmer, som jo ere komne herind, siden vi sidst behandlede Sagen, giver mig Anledning til at minde om Sagens Forhistorie. Den er et interessant, men glædeligt Vidnesbyrd om, at en god og retfærdig Sag dog kan vinde frem trods al Modstand, thi det er mit sikre Haab, at denne Sag nu staar sin Løsning nær.

Jeg skal da minde om, at det første Forslag i denne Retning blev indbragt her i Tinget i Efteraaret 1887 ved privat Initiativ af de daværende Medlemmer for Præstø Amts 2den Valgkreds Hr. Husejer Ole Christensen og Præstø Amts 3dje Valgkreds Hr. Overretsprokurator Leth. Jeg skal straks nævne, at dette Forslag gik i sine Hovedtræk ud paa, at Hemmeligheden ved Afstemningen, og det var kun det, Forslaget tilsigtede at forandre i den gældende Lov, skulde bestaa i, at der af Valgbestyrelsen overleveredes Vælgeren en med Valgkredsens officielle Stempel autoriseret Stemmeseddel, og med denne begav han sig gennem en Afspærring ind i et afsondret Rum, hvor han saa med et Blyantskryds betegnede paa Stemmesedlen, hvilken Kandidat han vilde stemme paa. Stemmesedden blev derefter sammenlagt og leveret til den, som paa Valgbestyrelsens Vegne

skulde modtage den. Forslaget, der kun handlede om Folketingsvalg, kom til første Behandling her i Tinget og henvistes til et Udvalg, men kom ikke videre. Det indbragtes næste Aar igen af de samme to Medlemmer, og da gennemgik det en fuld Behandling her i Tinget. Efter første Behandling blev det henvist til et Udvalg, som afgav en Betænkning i Februar 1889. I denne Betænkning sluttede Flertallet i Udvalget sig til det oprindelige Forslag i dets Hovedtræk, saaledes som jeg har udviklet dem, men et Mindretal — og det et Mindretal, som hørte til Venstre — stillede et Forslag om at lette Sagen — saaledes opfattede man det sikkert — paa dens videre Gang ved at afskaffe hele Valghandlingen og henlægge Afstemningen til Kommunerne; ved Siden deraf var der saa hver Gang, siden Sagen er kommen saa langt, forskellige andre Mindretal, som vare imod den hemmelige Afstemning. Denne Mellemvej blev imidlertid forkastet her i Tinget med stort Flertal, og Flertallets Forslag, der altsaa gik ud paa at fremme det oprindelige Forslag, beholde Valghandlingen og kun forandre den skriftlige Afstemning, blev vedtaget her i Tinget med 49 Stemmer mod 13 og ved 3dje Behandling med 48 Stemmer mod 14. Forslaget gik der efter til Landstinget, men efter en 1ste Behandling, hvorved det blev sendt til Udvalg, kom det ikke videre. Ved denne 1ste Behandling kom dels fra Ministeren, dels fra Medlemmer allerede det Standpunkt til Orde, som den højtærede Minister i Dag igen har mindet om, nemlig, at den hemmelige Afstemning kunde være god nok, men at man ved Siden deraf burde afskaffe den offentlige Valghandling og lægge Afstemningen ud i Kommunerne samt helst tillige forandre hele Valgmaaden til Folketinget, saaledes at Kandidaterne valgtes i større Kredse ved Forholdstalsvalg ligesom til Landstinget. For øvrigt diskuterede man om de store Valgkredse, som vi jo den Gang havde. Videre kom Sagen ikke i Landstinget det Aar. Næste Aar indbragte de samme to utrættelige Forslagsstillere, Ole Christensen og Leth, Sagen igen i Folketinget, hvor den kun naaede 1ste Behandling og Udvalg. Efter de ny Valg i Vinteren 1890, hvor Ole Christensen havde trukket sig tilbage, indbragte Leth sammen med den Gruppe, hvortil han hørte, afdøde Bergs Gruppe, det samme Forslag. Atter 1ste Behandling og Udvalg. Det blev indbragt igen i Efteraaret den 7de Oktober af de samme Forslagsstillere, atter 1ste Behandling og Udvalg, ikke videre. Den 8de Ok-